

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **G. V.**, bytom v S., zastúpený JUDr. E. R., advokátkou so sídlom v S., proti žalovanému: **G.**, so sídlom v S., zastúpenému JUDr. L. P., advokátom so sídlom v B., **o zaplatenie 30.538,40 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 8 C 31/2008, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 20. apríla 2010, sp. zn. 12 Co 129/2009, takto

r o z h o d o l

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a**.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania 476,95 € do rúk JUDr. E. R., do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Pezinok rozsudkom z 11. mája 2009, č. k. 8 C 31/2008 - 81 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 30.538,40 € titulom zmluvnej pokuty za nedodržanie termínu zhotovenia diela podľa zmluvy o dielo č.5/2004 z 25.8.2004 a dodatku č.1 z 20.9.2004 (§ 631, § 633 ods. 1, 4, § 544 OZ). Z dokazovania mal preukázané, že žalovaný porušil povinnosť tým, že dohodnuté dielo odovzdal aj s vadami 6.2.2006, teda 460 dní po dohodnutom termíne, pričom výška pokuty predstavovala 2000 Sk za každý deň omeškania.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 20. apríla 2010, sp. zn. 12 Co 129/2009 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil; žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pre ich nevyčíslenie v zákonnej lehote (§ 224 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.). V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že vec prejednal v rozsahu a z dôvodov odvolania podaných žalovaným 26.6.2009, pričom k podaniu označenému ako špecifikácia dôvodov odvolania podaného na poštovú prepravu 9.7.2009 neprihliadol v zmysle § 205 ods. 3 O.s.p. Skonštatoval, že súd prvého stupňa nekonal v rozpore s ustanovením § 101 ods. 2 O.s.p. a teda neodňal žalovanému možnosť konať pred súdom, keď žiadosti žalovaného, resp. jeho zástupcu o odročenie pojednávania nevyhovel a vec prejednával a rozhodol v ich neprítomnosti. Zdôraznil, že ak účastník ako prekážku neúčasti na pojednávaní uvádza nemožnosť jeho advokáta dostaviť sa z dôvodu jeho neodkladnej cesty mimo Slovenskej republiky s tým, že trvá na osobnej účasti advokáta, nestačí konajúcemu súdu iba oznámiť uvedený dôvod, resp. prekážku účasti, ale je povinný súčasne k uvedenej žiadosti pripojiť aj dôkazy na preukázanie pravdivosti tvrdenia, prípadne bližšie špecifikovať neodkladnosť takejto cesty a súčasne uviesť čo bránilo v možnosti udeliť na zastupovanie účastníka substitučnú plnú moc inému advokátovi, keď uvedené oprávnenie vyplývalo z plnomocenstva z 5.9.2008. K ďalším odvolacím námietkam uviedol, že vykonal v rozsahu dôkazných návrhov náležité dokazovanie a zhodnotením jeho výsledkov v súlade s ustanovením § 132 O.s.p. dospel k správneému záveru. Stotožnil sa so súdom prvého stupňa s právnym posúdením veci ako aj so záverom, že žalovaný nepreukázal neposkytnutie súčinnosti žalobcom pri preberaní diela.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec tomuto súdu mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., čím došlo k porušeniu práva na prerokovanie veci v jeho prítomnosti a za účasti jeho právneho zástupcu v zmysle čl. 47ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Prvostupňový súd vec prejednal a rozhodol na pojednávaní dňa 11. mája 2009 napriek tomu, že jeho právny zástupca požiadal o odročenie termínu pojednávania z dôvodu neodkladnej cesty mimo územia Slovenskej republiky, a súčasne vyslovil, že sa chce pojednávania zúčastniť. Vyslovil názor, že prvostupňový súd mal pojednávanie odročiť na iný vhodný termín a poskytnúť mu možnosť pojednania veci v jeho prítomnosti. Napriek tomu, že ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní podal jeho zástupca „na poslednú chvíľu“(čo sa stalo v dôsledku administratívneho pochybenia kancelárie zástupcu) mal súd k ním tvrdý

dôvod neúčasti považovať za závažný, pretože pracovná cesta advokáta je sama osebe takýmto dôvodom, a to bez toho, aby ju konkretizoval. Zdôraznil, že požiadavky súdov nižších stupňov na obsah ospravedlnenia neúčasti nie sú zlučiteľné so zákonnou povinnosťou mlčanlivosti. Za pošliapanie jeho práva na právnu pomoc v súdnom konaní, garantované mu čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky považoval názor súdu o možnosti jeho zastúpenia na pojednávaní iným advokátom v rámci substitúcie. Dovolateľ tvrdil, že po udelení plnomocenstva vyjadril nesúhlas so substitučným zastupovaním, preto bolo povinnosťou súdu túto skutočnosť preveriť. Dovolateľ ďalej namietal, že odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa na základe odvolania z 26.6.2009, k podaniu z 9.7.2009 označenému ako špecifikácia dôvodov odvolania už neprihliadol s poukazom na ustanovenie § 205 ods. 3 O.s.p. Takýto postup považoval za odňatie možnosti konať mu pred súdom, pretože podanie obsahovalo iba špecifikáciu dôvodov už uplatnených a zákon neobmedzuje ďalšie precizovanie dôvodov. Napokon v dovolaní namietal, že súdy nevykonali všetky ním navrhnuté dôkazy, najmä výsluchy svedkov, ktorých chcel predstaviť na pojednávaní a neprihliadli ani na to, že uplatnená zmluvná pokuta je zjavne neprimeraná.

Žalobca vo vyjadrení navrhol dovolanie ako neprípustné odmietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania za jeden úkon právnej pomoci vo výške 469,74€ , plus paušálnu náhradu hotových výdavkov za jeden úkon 7,21€.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie žalovaného smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (viď § 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu,

ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalovaného nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký jeho potvrdzujúci rozsudok vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné, a nejde ani o potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalovaného nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalovaného by mohlo byť procesne prípustné (i dôvodné), len ak by konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. (tzv. vady zmätočnosti). Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., (i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci), ale ani samotné nesprávne právne posúdenie veci opierajúce sa o dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Dovolateľ existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľ namietal, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Odvolaciemu súdu vyčítal nesprávny procesný postup, keď neodstránil vadu súdu prvého stupňa spočívajúcu v tom, že vec prejednal a rozhodol na pojednávaní 11. mája 2009 v jeho neprítomnosti, hoci neboli splnené podmienky vyplývajúce z § 101 ods. 2 O.s.p., pretože žalovaný svoju neúčasť a neúčasť svojho zástupcu riadne a včas ospravedlnil (písomným podaním z 11. mája 2009 doručeným súdu 11. mája 2009) z dôležitého dôvodu (neodkladnej cesty zástupcu mimo územia Slovenskej republiky), požiadal o odročenie pojednávania na iný termín a uviedol, že má záujem zúčastniť sa pojednávania a trvá na osobnej účasti svojho zástupcu..

Odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústavy), každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2, vety prvej Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len ústavný súd), ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods.1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/94).

Citovaný čl. 46 ods.1 ústavy (podobne aj čl. 6 ods. 1 dohovoru) je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu, zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy) normujúcich rámec, v ktorom je možné domáhať sa jeho rešpektovania (m. m. I. ÚS 22/03).

Obsah práva na súdnu ochranu v čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto („každý“) domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom (porovnaj III. ÚS 7/08).

Právo na spravodlivé prejednanie veci zahŕňa v sebe najmä princíp „rovnosti zbraní“, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a ďalšie požiadavky spravodlivého súdneho konania. Konaním súdu sa rozumie jeho procesný postup. Konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú

kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Procesný postup súdu pri konštituovaní rozhodnutia, ktorý nenachádza oporu v zákone, je preto potrebné považovať za závažnú vadu nenaplnujúcu materiálnu stránku práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces, ktorá v konečnom dôsledku objektívne bráni riadnemu (účinnému a efektívnemu) uplatneniu dôležitých procesných práv účastníkov konania, ktoré (práva) slúžia na ochranu ich práv a oprávnených záujmov v občianskom súdnom konaní. Nemožno opomenúť, že procesný úkon účastníka súdneho konania, ktorý má podstatný vplyv na ďalšie súdne konanie je možné považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Ak je účastník konania z uplatnenia tohto procesného úkonu vylúčený alebo v značnej miere obmedzený pri jeho uplatnení v dôsledku nesprávneho postupu súdu, dochádza v takomto prípade k stavu, kedy sa mu postupom súdu odníma možnosť konať pred súdom, porušuje ústavné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

Základným právom účastníka je, aby jeho vec bola prejednaná v jeho prítomnosti (tiež čl. 38 ods. 2 Ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, obdobne čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Občiansky súdny poriadok zabezpečuje toto právo – vo vytvorenom zákonnom rámci – tak, že ukladá súdu, ak zákon nestanovuje inak, aby nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná, pričom predvolanie musí byť účastníkom doručené tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať (§ 115 ods. 2 O.s.p.). Je potom na účastníkovi, či svoje právo využije, alebo nie. Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. pokračuje súd v konaní i keď sú účastníci nečinní. Ak sa nedostaví riadne predvolaný účastník na pojednávania bez toho, aby požiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd prejednať vec v jeho neprítomnosti. Ustanovenie § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku určuje dve podmienky, ktoré musia byť súčasne splnené, aby súd mohol vec prejednať v neprítomnosti účastníka: riadne predvolanie a absencia žiadosti o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Napokon je potrebné uviesť, že v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Dôležitosť dôvodu, ktorým je odôvodňovaná žiadosť neprítomného účastníka o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.), posudzuje súd podľa konkrétnych okolností.

Existenciu dôležitého dôvodu môže preveriť len zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase posudzovania žiadosti účastníka o odročenie pojednávania. Jej dôvodnosť skúma predovšetkým z hľadiska preukázania skutočnosti, z ktorej žiadateľ vyvodzuje existenciu ním tvrdeného dôležitého dôvodu.

Žalovaného v danej veci zastupoval JUDr. L. P.. Menovaný advokát bol oprávnený na všetky úkony, ktoré mohol v konaní urobiť žalovaný. Jeho povinnosťou bolo chrániť a presadzovať práva ním zastupovaného účastníka konania a v jeho záujme dôsledne využívať všetky právne prostriedky (viď § 25 ods. 2 O.s.p. a § 18 ods. 1 a 2 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii).

V prejednávanej veci právny zástupca žalovaného 23. marca 2009 zobral na vedomie termín pojednávania pred súdom prvého stupňa stanovený na deň 11. mája 2009 o 11.00 hod. Právny zástupca žalovaného faxovým podaním z 11. mája 2009, ktoré bolo 12. mája 2009 doručené súdu v písomnej podobe (viď č.l. 78 spisu), požiadal o ospravedlnenie svojej neúčasti ako i neúčasti žalovaného na tomto pojednávaní a odôvodnil ju jeho neodkladnou pracovnou cestou mimo Slovenskej republiky. Súd jeho žiadosti nevyhovel, vec prejednal a rozhodol 11. mája 2009 v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu.

Argumenty, ktoré dovolateľ použil na odôvodnenie prípustnosti dovolania, nie sú náležité, lebo kolízia pojednávania a pracovnej cesty zástupcu účastníka v tom istom termíne nie je bez ďalšieho akceptovateľným predpokladom uznania existencie dôležitého dôvodu na odročenie vytýčeného pojednávania. Obsahom základného práva na verejné prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom nie je povinnosť súdu vyhovieť akejkolvek jeho žiadosti na odročenie pojednávania. Posúdenie opodstatnenosti "dôležitého dôvodu" (§ 101 ods. 2 O.s.p.) v každom konkrétnom prípade patrí výlučne do právomoci konajúceho súdu (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. januára 1999 sp. zn. I. ÚS 68/1998). Z rovnakého právneho názoru vychádzal Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí sp. zn. 5 Cdo 77/2002, ktoré bolo uverejnené pod č. 6/2004 v časopise Zo súdnej praxe.

Ak súd skúma, či účastník (jeho právny zástupca) žiada o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu, môže vychádzať len zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase jeho

rozhodovania o tejto žiadosti. Žiadosť o odročenie pojednávania je podložená „dôležitým dôvodom“ vtedy, ak právny zástupca účastníka tvrdí také skutočnosti, ktoré sú vzhľadom k svojej povahe spôsobilé jeho neúčast' na pojednávaní súdu ospravedlniť. Ak je takouto prekážkou účasť zástupcu účastníka na pracovnej ceste (ako uvádzal bez ďalšieho právny zástupca žalovaného v podaní doručenom prvostupňovému súdu 11. mája 2009), nestačí na splnenie podmienky „dôležitého dôvodu“, že právny zástupca žalovaného takúto skutočnosť iba súdu oznámil; je naopak primerané žiadať, aby oznámil ďalšie údaje o tom, prečo sa nemôže pojednávania zúčastniť (napr. preukázaním, že pracovná cesta nezniesla odklad, za akým účelom je pracovná cesta podniknutá, či mohol termín cesty ovplyvniť a pod.), kedy sa o termíne cesty dozvedel (že o ňom bol uzrozumený skôr ako o pojednávaní, kde sa ospravedlňuje, resp., že kolidujúce úkon je inak naliehavejší), a že časovú kolíziu viacerých konaní nebolo možné vyriešiť inak. Iba na základe konkrétnych okolností môže súd ustáliť, či sa žiada o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p.

Súdu prvého stupňa boli známe len tie skutočnosti, ktoré uviedol právny zástupca žalovaného vo svojom podaní doručenom súdu 11. mája 2009, t.j. že v uvedený deň mal naliehavú pracovnú cestu mimo územia Slovenskej republiky. Iba z týchto skutočností nemohol súd posúdiť dôležitosť dôvodu na odročenie odvolacieho pojednávania.

Advokát sa v rámci svojho poverenia môže dať zastúpiť iným advokátom (§ 16 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii). Skutočnosť, že ide o prípad, kedy sa advokát nemôže dať zastúpiť iným advokátom [zastupovanie nie je možné proti vôli klienta (§ 16 ods. 3 tohto zákona)], musí byť súdu riešiacemu otázkou existencie dôležitého dôvodu pre odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.) preukázaná hodnoverným spôsobom. V danom prípade žalovaný výslovne pri udeľovaní plnomocenstva neprejavil nesúhlas so substitučným zastupovaním zvoleného advokáta a podanie zo 11. mája 2009 neobsahuje tvrdenie žalovaného, že trvá na tom, aby ho jej právny zástupca osobne zastupoval. V dôsledku toho nemožno súdu vytýkať zaujatie záveru, že sú splnené podmienky, za ktorých môže konať v neprítomnosti účastníka (§ 101 ods. 2 O.s.p.). Prípadná neschopnosť zorganizovať zastupovanie účastníka na požadovanej úrovni (a teda aj účasť advokáta alebo jeho zástupcu na súdnom pojednávaní) z dôvodu kolízie s inou povinnosťou súvisiacou s výkonom advokácie ide na ujmu advokáta, nie súdu.

Vzhľadom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že postupom súdu prvého stupňa a ani odvolacieho súdu nedošlo k porušeniu § 101 ods. 2 O.s.p. ani k odňatiu možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Vady podľa § 237 písm.f/ O.s.p. dovolací súd nezistil ani v súvislosti s postupom odvolacieho súdu pri preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa z hľadiska rozsahu a dôvodov odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie odvolaním napáda, a dôvody odvolania môže odvolateľ meniť, modifikovať a dopĺňať. Toto právo však môže využiť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Podľa doslovného znenia § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

V danom prípade žalovaný podal proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie podaním odovzdaným na poštovú prepravu 26.6.2009 (čl. 94). Z obsahu tohto podania vyplýva, že žalovaný napáda prvostupňový rozsudok v celom rozsahu, žiada ho zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu existencie vady podľa § 237 písm. f/ O.s.p., spočívajúcej v neuznaní ospravedlnenia neprítomnosti jeho i zástupcu na pojednávaní konaného dňa 11.5.2009. Súd pojednával a rozhodol v jeho neprítomnosti, pričom mu nebolo umožnené predstaviť svedkov. V podaní tiež namietal, že súd nesprávne vyhodnotil skutkový stav, keď nevzal do úvahy jeho tvrdenia o neposkytnutí súčinnosti žalobcu pri prevzatí dokončeného diela. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu tak ako bol odvolaním napadnutý a zaoberal sa všetkými v ňom uvedenými dôvodmi. Pokiaľ žalovaný v podaní zaslanom na poštovú prepravu 9.7.2009, teda po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na odvolanie, uviedol špecifikáciu dôvodov už uvedených v podaní na čl. 94, s týmito sa odvolací súd zaoberal. Pokiaľ v tomto podaní žalovaný uviedol aj ďalšie dôvody, teda rozšíril odvolacie dôvody, k týmto správne odvolací súd už nemohol prihliadnuť, pre zákonný rámec možnosti rozširovania dôvodov odvolania iba do uplynutia lehoty na odvolanie.

Dovolateľ namietal existenciu aj iných väd konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne

vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z hľadiska dovolateľkou tvrdenej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde).

Z obsahu dovolacích námietok vyplýva, že dovolateľ v danej veci namieta predovšetkým nedostatky týkajúce sa vykonávania dôkazov a hodnotenia dôkazov a nedostatočne zisteného skutkového stavu veci.

Poukázal na nevykonanie výsluchu svedkov, ktorých chcel predstaviť na pojednávaní za účelom preukázania svojich tvrdení, čo sa však neuskutočnilo, pretože súd neakceptoval jeho žiadosť o odročenie pojednávania. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv žalovaného nie je ani postupom, ktorým by jej súd odňal možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.).

Pokiaľ ide o námietku žalovaného spochybňujúcu úplnosť zistenia skutkového stavu veci, či nesprávnosť skutkových zistení, treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

Z podaného dovolania ďalej vyplýva, že žalovaný v dovolaní namieta, že súdy nevyužili moderačné oprávnenie v súvislosti s výškou zmluvnej pokuty. Túto námietku možno podradiť pod dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., tzn. že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalovaného boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalovaným vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno preto uviesť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Trovy konania v danom prípade spočívajú v odmene advokáta za právnu službu, ktorú poskytol žalobcovi vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu žalovaného (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Sadzbu tarifnej odmeny dovolací súd stanovil podľa § 10 ods. 1 tejto vyhlášky vo výške 469,74 €, čo s náhradou výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 1/100 výpočtového základu (§ 16 ods. 3 vyhlášky)

7,21 € bez 19% DPH (keďže túto vo vyúčtovaní advokátka výslovne nevyúčtovala ani nepreukázala, že platiteľkou tejto dane), predstavuje spolu 476,95 €;

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 31. januára 2012

JUDr. Jana B a j á n k o v á , v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť:
Hrčková Marta

:

JUDr. Jana Bajánková

JUDr. Milan Deák

JUDr. Viera Petříková

II. vec v senáte referoval: JUDr. Jana Bajánková

III. kategória rozhodnutia:

IV. v počítači ulož ako:

1 Cdo 136-10 ODM dôležitý dôvod podľa § 101 ods. 2 OSP, kolízia pracovných povinností advokáta

V/1. Cdo – odpis

spis vráť predkladajúcemu súdu

3 x zberný spis

VI. v registri vyznač skončené, ODM

dátum rozhodnutia: 31.1.2012

zberný spis založ do archívu

V Bratislave 24.2.2012